Ն. 4289 1899 ՕԳՈՍՏՈՍ 5 ԲԼՈՆՃԵԼՈՒՀ X 1317 ԲԼՊԻԻԼ ԱԽԲՐ 10 ՕՆ ՊԼՇԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԿՈՊԵՔ

ՃԷՐՈՏԷԻ ՇԱՐԱԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵՔ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԱԳՈՆԷ ՓԻՅԱՔԼԱԲԸ.
12 այլոգ 6 այլոգ 3 այլոգ
ԱՐԱՐՈՂԻ 140 ղր. 70 ղր. 40 ղր.
ԹԱՔԻՊ 150 » 80 » 45 »
Մէջիտիէ 20 ղրուշան

صاحب امتیاز: جیوولکیان — ԵԼԻՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جریدهٔ شرقیه

ՀԱՆՈՒԱԾ ՓԻՅԱՔԼԱԲԸ.
1ԻՆՃԻ, 2ԻՆՃԻ ՎԷ 3ԻՆՃԻ ԱՃԻՊԷ ղր. 5
4ԻՒՆՃԻ ԱՃԻՊԷ 11Ի 10ԲԵՐ. ՀԱ. » 3
Մէվատը նախիայա տակը պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտտէ օլունմայաճաղ

Իտարէխանէսի Ամիրատորլուք Գալը Ալի Ճառաէսինէ նուէմբրո 20 Ճիվէլէկեան ժամագասրնտա տրը։ Բնագիրի մէվատտա հոգալրնտա կազէթանրն սահիպ վէ մէսուլ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ= միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻԿ ՀԱՎԱՏԻՍ

Հինիսթանտա եէնի իսեանլար ղուհուր ԻԹՄԻՂ տիր։ Թէնէվէյի նահիյէսինտէ Թէքմիլ պիր քէօյ՝ սիրէր Թարաքընտան եէր իլէ եէքան իսիլմիշ տիր։ Պիր Հինտ կաֆիթսընրն պէյանընա կէօրէ, Շանար գապիլէսի ասիլէրի իլէ տիկէր գապիլէլէր արասընտաքի միւնասէպաթ կէրկինլէյմիշ օլուպ, աղրը գարըշԷԳԼԸԳԼԱՐԱՆ գօրգուլը յօր։

—

Հինիսթան վալիսի լորտ Ֆիւրընը՝ կէլէճէք սօն պահարտա տաիիի էյալէթլէրտէ պիր սէյահաթ իզրա իտէճէք տիր։

—

Լիոն նամընտա պիր ինկիլիզ թօքչէքէրինն Թայֆէսի Թարաքընտան էրմօլուբ Մէոնամ պիր պաղչէնը սէֆիհէսինէն Թայֆէքէնին պիրի Թէլէֆ իսիլսինտ Գուլսներտա պիր հէյէճան հուսուլէ կէթիրիպ, պիր չօգ Ֆրանսըզլար՝ «իչէրին ինկիլիզլէր, գաթիլէրի էօլմիւրմէլի» տէյու նիտա իտէրէք, սգագլարը կէզմէքտէ, վէ էլլէրինէ կէչէն ինկիլիզլէրի տէյմէքտէ իմիշլէր։ Պաշգա պիրի տէ իլան Թախթաը կիպի պիր շէյ օմուզընա պլարագ, չէհրին իչինտէ կէզմէքտէ տիր։ Գու Թախթա իւզէրինտէ «Պիր Ֆրանսըզ ինկիլիզէրտէն գաթլ օլընմըշ սարը» եազըլը սարը։ Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ պիր մէյտանա Ֆրանսըզլար Թօքլանըպ, պունլարան պիրի՝ գապագլարգ իչինտէ սուրարագ «պիր ինկիլիզ կէթիրին ք ճանընը չընգարայրմ, շու գաթիլէրնէ՞րէտ տիրլէր» տէմէքտէ իտի։ Պաշգա պիր եէրտէ տէ պիր Ֆրանսըզ նէֆէրի ազ գալսըն տէմիրտէն պիր իսքէմլիի պիր ինկիլիզին պաշընա կէչիրէճէք իմիշ։ ֆագաթ ինկիլիզ պունը կէօրիւպ գայմըշ սարը։

Լօնդրատաբի Ֆրանսըզ սէֆիրինին՝ պու մէսէլէ հագգընտա քէնտի հիւքիւմէթինէ պիր բարօրթօ Թագտիմ իթմէք իչիւն Թալիմաթ պլարը սէօյլէնիյօր։

—

Ֆրանսա մէպուսանրնտան Մ. Լոզի՝ Եահուտի խասիմի (անթիսէմիթ) հէյէթը իթթիհատիյէսի մէսէլէսի հագգընտա պիր իթթիլաֆ հուսուլէ կէթիրմէք իւզրէ պու կիւն ըէիսը վիւքէլա վէ տախիլիյէ նազարը պուլմըշ սարը։ Մ. Սալտէք-Բուսս իլէ իճրաի միւզաքէրէ իտէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

ՐԷՍՄԻ.— Ֆիւն ագչամ Սըլարզ «էրայը չէվքէթիհթիվասընտա պիր գիյաֆէթը Սէնիյէ քէչիտէ պուլսուլարագ, իչպու գիյաֆէթը Սէնիյէի Միւիւքեանէտէ Զաթը սամիի Ասարէթբէնահի վէ Ատլիյէ Նազարը իւպհ. տէվ. բաշա հազրէթլէրի վէ Զաթը վալեսի Սէքասքէրի վէ Ֆահրիյէ Նազարը վէ Շուրաի Ֆէքիր բէյսի վէ Ֆախիլիյէ Նազարը բէյսի վէ Ֆախիլիյէ Նազարը Ամիրէ Ամիրէ միւշիրի վէ Ղարիթի վէ Թիճարէթ Նազարլարը վէ Լօնտրա սէֆիրը քէպիրի սէվիրաշլար հազարաթը, վէ Բարիզ սէֆիրը քէպիրի աթուճ. պէյ էֆ. վէ Պէրլին սէֆիրը քէպիրի սաաա. բաշա հազրէթլէրի, վէ պու պարլըգ Ֆէրսաատէթտէ պուլընան ճաբանա հէյէթը այանը բէյսի բրէնս Աֆսուսարա Դօնօյէ՝ Մէքթէպը Հարպիյէյի զիյարէթ իթմիշ, վէ տէրբախանէլերի կէզերէք պաղը սընրիլարը տէրսլէրինտէ հազրը պուլընմըշ սարը։

—Վիէննա Օսմանլը սէֆիրի ատուճ. Մահմուտ Նէտիմ պէյ, հազրէթլէրի՝ ճումաա երթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ կէլէճէք սարը։

—Ալարդըմըզ մալիւմաթա նազարէն, իւրպէն Պէյզ սիկուրթա գումբանեասընրն ճէնիթէսի՝ սօն տէֆա Սիւլէյմանիյէտէ վուգու պուլան եանկընտա 200 լիրալըգ զիյանաֆմուգապիլ գարտէթէն տախիլի մուամէլէսինին խիթամընա տէկին հասպէլ իգթիղա նագատէն 150 լիրալըգ պիր «ավանս» վէրիլմէսինէ մուվաֆագաթ իթմիշ օլուպ, պագր գալան 50 լիրա մըգտարը իսէ՝ եանկընտան օն պէշ կիւն սօնրա լիրա օլարագ թէսվիյէ սընրիլմէշ սարը։

Գալաթատա վուգու պուլմըշ օլան եանկրն պէտէյինէ կէլինիքտէ, իլգ կիւնտէն մէգքիր գումբանեաներն ճէվպար՝ուսուլ վէ գարտէյէ գարշը օլան սիկուրթանրն պէտէյի՝ պիրինճի՝ Հաֆթէմէնին գարարը պլընմազտան թէէտիյէ օլունմասը ճաիզ օլմայրպ, հաթթա հուգուգը ումումիյէնին մէնֆասաթընա տախի մուզայիր օլարդը պէյան օլունարագ, թաղմինտէն տճիզ գալընտարը, վէ մէգքիր գումբանեաներն՝ զարարլարընը պօնօ վէ սէնէտ իլէ Թազմին իթմէյիպ, պիրլ բէնճիտէ թէմամէն թէէտիյէ իթթիկի՝ իթա օլընան մալիւմաթտան անլաշընմըշ սարը։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

100տէ 5 ֆայիզի կէօմրիւք իսթիգրազընընն 100տէ 4է թէպտիլ իլէ Օսմանլը Պանգասընտան 1 միլեօն լիրալըգ պիր իսթիգրազ ագաը իչիւն Մալիյէ Նէզարէթի իլէ Օսմանլը Պանգասը սրասընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ հազգընտա պունտան ագատէմ մալիւմաթ վէրմիշ իտիք։

Մէզքիւր կէօրիւք իսթիգրազը՝ 6,498,988 լիրա գը.յմէթը իթթիպարիսի վէ 100տէ 5 ֆայիզ վէ 1 բէսիւլմալի օլարագ 1886տա ագա իտիրմիշ տիր։ Մէզքիւր Թահվիլաթըն օ վագթի ֆիյաթը՝ պաշա պաշտանաշաղը օլուուղը Թագտիրտէ, բիացատան Թահվիլաթ սաթրն ալընարագ պուրէսիւլմալ Թէէտիյէ իտիլէճէք իտիս։ Ֆագաթ, կիւնին ֆիյաթը՝ պաշա պաշտան եիւքսէք օլուուղը Թագտիրտէ, գուրա քէչիտէսի սուրէթիյլէ Թէէտիյէ իտիլէճէք իտիս։ Ֆայիզէր՝ յունվար 1/13տէ, վէ յուլիս 1/13տէ Թէէտիյէ օլունճաղ իտիս։ Պու իսթիգրազ՝ կէօմրիւք հասըլաթընան սէնէտէ 390,000 լիրա վէրիլմէք շարթը իլէ Թէէմին իտիլտիկինտէն, «կէօմրիւք իսթիգրազը» նամընը պունտան ալմըշտր։

Իշպու իսթիգրազ՝ 1882տէն 1885է գատար Մալիյէ Նէզարէթինն կէրէք Օսմանլը Պանգասընտան վէ կէրէք պաղը Գալաթա պանգասրընտան ագա իթտիկի իսթիգրազլար, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին տիկէք իհթիյաճաթը Թէսվիյէ իտիլմէք իչիւն ագա իտիմիշ տիր։ Էլեէվմ բիացատա պուլընան Թահվիլաթն գրյմէթի 5,262,000 լիրա տրը։ 1891տէն 94է գատար պու Թահվիլաթն Թէպտտիրէլի հագգընտա Օսմանլը Պանգասը իլէ հիքիւմէթը Սէնիյէ արասընտա պիր գաչ տէֆա միւզաքէրաթ ճէրէյան էյլէմիշ իսէ տէ, պիր նէթիճէյէ միւնճէրը օլամըշ, վէ 1895տէ եէնիտէն միւզաքէրաթա պաշլանըշպ օ սէնէնին հոկտ. այընտա պիր իթիլաֆ հասըլ օլմուշ, վէ վէրիլէն գարար՝ իրատէի Սէնիյէ իլէ Թատիգ իտիլմիշ տիր։ Հաթթա Օսմանլը Պանգասը՝ պու իսթիգրազրն Թէպտիլ օլունմասընտան՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ գալանագ մէպլաղա մահսուսէն ալէյ հիսապ սուրէթիյլէ ագչէ վէրմիշ տիր։ Հալ պու քի, պիր միւտտէթ սօնրա զուհուր իտէն պուհրանը մալի՝ պու թասավվուրը մէզքիր իճրայէ գօնմասընա մանի օլմուշ սարը։

Օսմանլը Պանգասընն իթտիկի ավանալար՝ 1896 մարտ այընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ագա իթտիկի 3,272,720 լիրալըգ իսթիգրազ իլէ Թէսվիյէ իտիլմիշ տիր։ Պու տէֆա վուգու պուլաճաղ «գօնվէրսիօն» իլէ (1888տէ Տայլ Պանգասն պալգախանէ իչիւն ագա օլունն վէ սէնէվի 115,000 լիրա Թէսվիյէսի լազմ կէլէն իսթիգրազ տախիլ օլարագ) էսկի ավանալարրն Թէսվիյէսի լազմ կէլմէզսէ, Խազինէի Մալիյէնին Թահհթը էմրինտէ պիր պուչուգ միլիօն լիրա պուլընաճաղ սարը։

* * *

Շարգի Բումէլի վէրկիսի պագայասընա մահսուսէն Պուկար էմարէթի պունտան ագատէմ Տուլյուն Ումումիյէյէ 100,000 լիրա վէրմիշ իտի։ Պու տէֆա տախի մէզքիր վէրկինին պագը գալան գրսմը, Եանի 600,000 ֆրգ.՝ Պուկար Թահվիլաթը օլարագ Տուլյունը Ումումիյէյէ Թէսլիմ իտիլմիշ տիր։ Պու Թահվիլաթն պէտէլլէրի տէ կէլէճէք յունվարտա Թէէտիյէ իտիլէճէք տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի՝ բէֆգաթընտա գարու քէհեասը Տէր Նէրսէսեան իզզ. Տիգրան էֆ. պուլընարը հալտէ, տիւն ագշամ Մապէյնը Հիմայունա կիթմիշ տիր։

Քաղ. ժողով տիւն Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրինն Նախագահութիւնը, վէ Տատեան տէվլ. Ցարութիւն բաշա հազրէթլէրինն Ատենապետութիւնը թահթընտա ագաը իճթիմա իթմիշ օլմաղլա, պունտա Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ Խառն ժողովն իճթիմաը ախիրինտէ վէրիլէն պիր գարար մուճիպինճէ, կիլիկիա Կաթողիկոսընն իճրան ինթիխապը հագգընտա լազմ կէլէն մուամէլաթ վէ թէչէպպիսաթըն վագը օլուուղընը հէյէթը մէճլիսէ պիլտիրմիշ տիր։

Մէճլիսը մէզքիւր՝ եէնի Ելամտից Հոգաբարձութիւնընն տաղըմըշ օլուղընը խապէր ալարագ, գարարը սապգգ մուճիպինճէ, Բաթրիգխանէ սանտըղընն իտարէսինէ պիր վագթ տահա նէզարէթ իթմէլէրինի մէզքիւր սանարգ հիսապլարընա մէմուր մուրախասալարա թավսիյէ իթմիշ տիր։

Տիւնքի Քաղ. Ժողով Առաջնորդլըգլարտան վարիտ օլան մալիմաթ իւզերինէ միլլի մէքթէպլեր բուխսաթնամէսի մէսէլէսինի նազարը ալիգգաթա ալմըշ, վէ պու պապատէ իճրան միւզաքէրէ իթթիքատէն սօնդրա իյճապարընն իճրասընա գարար վէրմիշ տիր։

Մէճլիսը մէզքիւր՝ կէտիկ Բաշա մէքթէպը միլլիսի մուալիմէրի հագգընտա Ուսումն. Խորհուրդն թագտիմ իթտիկի բարօրթօյը նազարը ալիգգաթա ալմըշ, վէ միւհթէվիյաթընա քէսպը վուգուֆ իտէրէք, Ուսումն. Խորհուրդա լազմ կէլէն թալիմաթն իթասընա գարար վէրմիշ տիր։

Տիւնքի Քաղ. Ժողով պունլարան մասատ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ օլունճաղ պաղը մէսէլէլէրին ըույէթիյէ տախի իշթիղալ իթմիշ տիր։

—

Քաղ. Ժողով տիւնքի իճթիմաընտա, Ուսումն. Խորհուրդն կէտիք Բաշա մէքթէպլինտէքի իքի մուալիմէրը հագգընտա Թէրթիպ իթտիկի ճէզայը թասդիգ իթմիշ, վէ լաքին էկէր անլէրին մէշրու պիր իթիրազը վար իսէ՝ հագգլարընտա՝ վէրիլէն գարարը եէնիտէն թէտգիգ օլունմասընը տա թէնսիպ էյլէմիշ տիր։

—

Կրօն. Ժողովն էվվէլքի կիւնքի իճթիմաընտա, Ասիյէ վէ Մէզահիպ նէզարէթը ճէլիլէսինին պիր թահրիրաթը գրաաթ իտիլմիշ օլմաղլա, մէճլիսը մէզքիւր՝ մէսէլէյի Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին ըէյ ու գարարընա հէվալէ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Վան Այցելու Հովիւ Ասլանեան Գեր. Տ. Ներսէս Սրբազան՝ մահալը մէզքիւր ահվալը բուհանիյէսի հագգընտա պիր բարօրթօ կէօնատրմիշ օլմաղլա, պու բարօրթօ կրօն. Ժողովն իճթիմաը ախիրինտէ օգունմըշ, վէ մումայլէյհ Տ. Ներսէս Սրբազանն հիւսնի իյֆաի մէմուրիյէթ իթմէսինտէն տօլայը հէյէթը մէճլիս թարաֆընտան պէյանը մէճմունիյէթ իտիլմիշ տիր։

—

Էվվէլքի կիւն Բաթրիգխանէտէ ինիգատ իտէն միլլի խանէ գօմիսիօնընտա, Ս. Փրկիչ խասթախանէսինին Ս. Յակոբ Որբանոցը հագգընտա պիր միւզաքէրէ ճէրէյան իտուպ, հէյէթլէ պիրլիքտէ կէչէն ճումաա կիւնիւ Որբանոցը զիյարէթ իտէն ադատան Պէրպէրեան Ռէթէյոս էֆ. օրաճա կէօրտիւկի պաղը էքսիքլիքլէր հագգընտա քէնտի էֆքէար ու միւթալէաթընը արդ իթմիշ տիր։

Գօմիսիօն հէյէթի՝ Պէրպէրեան էֆ.Ն.ին պէյան իթտիկի էֆքէար ու միւթալէաթա թէմամը.յա միւթէֆիգ իլ ըէյ օլուպ, էօքսիւզ չօճուգլարը տահա գիյատ իսլահը ահվալի իչիւն իթթիխազը լազմ կէլէն թէտպիրլէր իլգէրինէ իճրան միւզաքէրէ իթմիշ օլմաղլա, խասթախանէյինն հէր գրսմընտա հիւանի ինթիզամ վէ միւքեմմէլիյէթին վիճուռա պուլմասընա գայրէթքէշ օլան վէ էօքսիզ չօճուգլար իչիւն մահ պէ մահ գօմիսիօնը մէգքիւրտէն 50 լիրա այան Ս.Փրկիչ խասթախանէսի Հոգաբարձութիւնը հէյէթը միհթէրէմէսինին տախի՝ տիւն Էվրօբատան Տէրսաատէթ ավտէթ իտէն Ատենապետի Կիւլպէնկեան իզզ. Պատրիկ էֆ. իլէ պիրլէշէրէք էօքսիզլէրին տահա գիյատ իսլահը ահվալի մատէսինէ գուվվէթ վէ մէթանէթ վէրէճէկինէ, վէ իանէ գօմիսիօնընա մուավենէթը լազրմսինի տիրիղ իթմէյէճէկինէ շէքք ու շիւպհէ եօք սարը։

—

Տօգթ. Շահնազար պէյին քէրիմէսի օլուպ Ֆրանսատա Նանսիտէ մէքթէպ միւտիրէլերի տար իսթթաալիմինտէ Թահսիլ իտէն Օրիորդ Աննա Շահնազար՝ պու քէրրէ քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ սօն իմթիհանընը վէրէրէք շահատէթնամէսինի ալմըշ իսէ տէ, հէնուզ պիր սէնէ տահա մէքթէպը մէզքիւրտէ գալաճաղմը։

Օրիորդ Աննա Շահնազար՝ մէզքիւր մէքթէպտէ իքմալը Թահսիլ իտէն պիրինճի էրմէնի գըզ թալիպէսի տիր։

—

Ատանա Էրմէնի Գաթօլիք մէրխասասը Թէրզեան հիւրմ. Պօղոս Եպիսկոպոս՝ պու կիւն մահալը մէմուրէյէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Թրապիզօն Տուլյունը Ումումիյէ նազարը Շապանեան սատա. Գրիգոր էֆ. հազրէթլէրի՝ տիւն Թրապիզօնան Տէրսաատէթէ կէտմիշ տիր։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

ՐՈՒ 16 օգոստ.— Այնը Թէտպիրը ինգիլիզթիյէ իթթիխազ օլունմըշ սարը։ Տիվանը հարզ սաաթ 6տա մուհաքէմէյէ պաշլամըշ սարը։ Ավօգաթ Մ. Տրմանժ՝ բէֆգիգ Մ. Լաբօրինին ահվալը սրհհիյէսի իչիւն մուհաքէմէնին բագարէրթէսինէ թաալիգինի տիվանը մէզքիւրտէն Թալեպ իթմիշ իսէ տէ, մահքէմէ՝ իչպու Թաալիգ Թալեպինի բէտտ իթմիշ տիր։

1894 սէնէսինտէ ատալիյէ նազարը պուլրան Մ. Կէրէն՝ Տրէյֆիւս մատտէսի հագգընտա ժէնէրալ Մէրսիէէն սաթ հիճէ ախզը մալիմաթ իթտիկինի, վէ միւշարէլէյհ ժէնէրալը՝ միւհրիմիյէթ էվվագը մագամընտա եալընըզ պէրպէրը քէնտիսինէ Թեպլիղ էյլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր։ Մ. Կէրէնին գավրինճէ, մէճլիսը վիւքէլա՝ Թաագիպարը գանունիյէ իհրասընա միւսաատէ իթմիշ, վէ լաքին Մ. Հանօթօնրն իթիրազաը բիյնազարը տիգգաթա ալընմասընը տախի էմր էյլէմիշ տիր։ Մ. Հանօթ՝ մահնուա միւհրիմիյէթ էվրագընրն մէնշար սեպեպիյլէ Թէտապիրը իճթիյաթ քեարանէ իթթիխազընը Թավսիյէ իթմիշ տիր։ Ս Կիւնտէն իթիազարէն Մ. Կէրէն չահսէն հէր պիր չէյտէն խապերատար օլմամըշ սրը. հիւքիւմէթը ասքէրիյէ՝ մուհաքէմէնին պիրճիմէ սուէր ու ահվալինի Թաագիպ իթմիշ, վէ անը խտաբէ վէ գօմանտա էյլէմիշ տիր։ Բէզալիք Մ. Կէրէն՝ կիզլի էվրագտան վէ Լըգրէօն–Բրնօյա վագը օլան խգրար ու իթիրաֆտան խապերտար օլմամըշ սրը։

Միւսթէմիլքէտի ումուրը նազըրը էսապգ Մ. Լրպօն՝ խտարէի քէլամ իտէրէք, Տրէյֆիւսին՝ Շէյթան ատասընտա էանի մահկուսիյէթինէ ասսթլարա խաֆի միւնասէպաթտա պուլընարղընը իտտտա իթմիշ, վէ պինտէն ալէյհ իթթիխազ իթտիկի Թէտապիրը չէտտիրէն հագգը օլարընը խապաթա չալըշմըշ, վէ լաքին քէնտիյէ աթֆ վէ իթտպ խտիէն էֆալը իթիսաֆքէտարանէյի Թէքզիպ էյլէմիշ տիր։

Տրէյֆիւս այաղա գալգարագ, «Տիւշար իտիլտիկիմ մէնֆուր մուամէլէլերի ունութմագ խսէրիմ։ Գէն պուրայա եալընրզ նամուսըմը միւտտաֆէա իթմէք իչիւն կէլմէշիմ» տէմիշ տիր։

Մատամ Հաներ՝ հագգընզ օլարագ Թէզվիրաթա օլրայան գօճասընրն զիքրը էճմիլինի միւտտաֆէա իթմէկէ կէլմիշ օլուպ, մուամիլէյհն՝ սախթէքեարլըգտա պուլունմասընյա պէրապէր տախի տայմա վաթան մէնֆաաթընտա իճրան մուամէլէ իթմիշ օլտուղընը պէյան իթմիշ օլմաղլա, պու. շահատէթտէն վահի պիր Թէէսսիր հասըլ օլմուշ սրը։

Ժէնէրալ Բօժէ՝ մահքէմէյէ չաղրըլարագ, քէնտիսինին Թէմամըյլա պիթարաֆանէ պիր իֆատ վէրէճէկինի, զիրա Տրէյֆիւս մատտէսինէ տալա գարրյմատրընը, վէ պրպրօնրն օրթայա չըգմասընտան էվվէլ հէյէթը վիւքէտատ միւֆարգաթ իթտիկինի պէյան իթմիշ, վէ տէմիշ տիր քի,

«Վիճատանրմը բահաթ իթմէք իչիւն Զօլա մուհաքէմէսինտէն սօնրա չախսի պիր թահգիգաթ իճրա իթտիմ։ Ամիրէրիմ պու թահգիգաթը իճրասընա միւսատատ իթտիէր վէ օլ խուսուստա պանա հէր գօյայրզը վէրտիէր։ Իչթէ պու սուրէթլէ քէսպ իթտիկիմվուգուֆ ու մալիմաթ սէպէպիյլէ էվվէլա հարպիյէ նազրը Մ. տը Գավէնեագա վէ մուախխէրէն ժէնէրալ Զիբլինտէնէ գալէմը մախսուս միւտիրի նասպ օլընտրմ, վէ սախթէքեար Հանքինին հատխէէրինէ, վէ էսթերհազինին Թահգիգաթ մէճլիսի հուզուրընա կէօնտերիմէսի վէ գայմագամ տիւ Բաթիտը Գլամըն աշրդա չըգարըլմասը մատտէլերինէ սախի պուլընըրմ։»

Ժէնէրալ Բօժէ՝ եիւզպաշը Լինտէրին լութֆէն իֆատէսի ալընմասընը տիվանը հարպտան Թալեպ իթմիշ, վէ մումայլէյհ եիւզպաշընն՝ 1894 սէնէսինտէ Տրէյֆիւսին՝ օրտունրն սիլհլանտարըլմասընը միւպէյյին պիր խարթթա չըզտըղընը կէօրմիշ օլարընը սէօյլէմիշ տիր։ Ժէնէրալ Բօժէ՝ տիվանը Թէմիզ հուզուրընտա Տրէյֆիւս ալէյհինտէ սէօյլէտիկի իթհամաթը Թէքրար իթմիշ, վէ գայմագամ Բիգաբրն միճբիմ օլարընը, վէ խրյանէթին՝ իքինճի գալէմ օտասընա մէնսուպ պիր թօքը զապթինտէ նէյէթ իթտիկի՝ պիլհիմիզ էվրագտա Թէպէյյուն էյլէտիկինի, վէ Տրէյֆիւսին միճրիմիյէթինէ քէնտինին՝ մահնուտ պրպրօ իլէ գանի օլարընը, վէ պու պրպրօնրն Իսթերհազիյէ պտտ օլամազ իտուկինի, վէ պունրն պէօյէ օլմասը իչիւն Հանրի իլէ Իսթերհազի արասընտա իթթիֆաք մէվճուա խտուկինի իսգաթ իթմէք լազմ կէլտիկինի վէ լաքին պունրն տա հագիգաթա հիչ մագրուն օլմասընը պէյան իթմիշ տիր։

Ժէնէրալ Բօժէ՝ իշպու իֆատէսինտէ էն գիյատ ժէնէրալ Մէրսիէէնին իֆատաթը Թէքրար իտուպ, եէնի պիր չէյլեր սէօյլէմէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ ժէնէրալ Բօժէ՝ եարընն (պու կիւն) իֆատէսինէ տէվամ իտէճէք տիր։

Տրէյֆիւս՝ պու իթհամաթ ալէյհինտէ բրօթէսթօ իտէրէք, պունրընը՝ եալան վէ այագճասընա իթթիրազ օլուուղընը, վէ գալպինի տտղտար իթտիքլէրինին, վէ պէօյլէ ժէնֆուր միւզմէլէր ալէյհինտէ քէնտիյի միւտտաֆէա իտէմէզ օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Ավօգաթ Մ. Լաբօրինին հալի նէ իսէ՝ եիրէ օ տրը։ Ճէրբահարընը զանընճա, մուամիլէյհ՝ կէլէճէք հաֆթանընն իլէ կիւնլերինտէ էյիլէճէք տիր։

ԼՈՆԴՐԱ— 16 օգոստ.—Բամպուգ Ֆիյաթը եէնիտէն եիւքսէլմիշ տիր։ Բիաց՝ 3 29/64տէ գարանմըշ սրը։

ԳԱՐԵԳԻՆ ԷՖ. ՄԷԼԻՔԵԱՆ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ

Էսկի Զապթիյէ ճատտէսինտէ քահին Գօճաման օղլու խանընտա 1 նիւմէրօյը օտայա նազլ էյլէմիշ տիր։ 22—4

ԱՄԻՐԱԼ ՋԷՐՎԷՐԱՆԸՆ ՊԼՅԱՆԱԹԸ ԲԷՍՄԻԵԷՍԻ

Սբանիա-Ամերիգա մուհարէպէսի էանասընտա, Սբանիանցն Ամերիգայա կէնտէրմիշ օլտուղը ասնանմանցն գօմանատանը օլուպ, ախիրէն թահթը իսթիճվապա ալընան ամիրալ Ջերվէրա՝ պու պապտէ քէնտիսինի միտաֆէա էյլէմէքլէ պէրապէր, մուհարէպէ էանասընտաքի բէսմի բարօրթօլարընը տա նէյր էյլէմիշ տիր։

Նէ-եօրդ Հէրալա կազէթասը՝ մէղքիւր բարօրթօլար հագգընտա պէրվէճէր աթի մալիւմաթ վերմէքտէ տիր։

Ամիրալ Ջերվէրա՝ կէչէն 1898 սէնէսի յունվար այը զարֆընտա, եանի իլանը հարպ օլմազտան էվվէլ եաղմըշ օլտուղը բէսմի բարօրթօսընտա, Սբանիա հիւքիւմէթինին Ամերիգա կիպի զայէթ զէնկին պիր տէվլէթէ գարշը նէ տէրեճէլերտէ զայիֆ պիր հիւքիւմէթ օլտուղը, վէ Ամերիգա հիւքիւմէթինին միւթատտիտ զըրհլըլարը օլտուղը հալտէ Սբանիանցն պիր գաչ սէֆինէ իլէ թօր չէքերլերինէ վէ միւսթէմլիքէաթտա ասքերինէ կիւվէնէրէք իչ կէօրմէք իսթէմէսի մուվաֆքէգը հալ վէ մասլահաթ օլամայաճաղը միթալասընը տէրմիյան էյլէմիշ, վէ երինէ պու բարօրթօսընտա Սբանիա թիճարէթը պահրիյէսինէ նազը քէլամ էյլէտիկի սբրատա, «վագբա Ամերիգա իլէ պիր հարպ վուղուրընտա դբսմէն միւքէմմէլ օլան պիր գաչ զըրհլըլարբմըզա կիւվէնէրէք պէօյլէ պիր մուհարէպէյէ կիրիշիպ, վազիֆէի վաթանէբվէրանէրիմի-զի իչֆա էյլէյէճէք իսէք տէ, նէթիճէսի ճիտատէն ֆէնա օլաճաղընա չիւպհէ իտիլէմէյէն պէօյլէ պիր ֆէլաքէթատէն ճէնապը Հագգ պիգի մուհաֆազա պույուրսուն» տէմիշ տիր։

Պիր այ սոնրա, եանի՝ կէչէն սէնէ վէտրվար այը էանասընտա՝ Ամերիգա իլէ Սբանիա արասընտաքի միհնաէպաթը ասաթանէյէ պիր գաթ տահա խալէլ կէլմիշ օլտուղը ճիհէթլէ, ամիրալ Ջերվէրա՝ Սբանիա հիւքիւմէթինին գուվվէթ պահրիյէ ճիհէթիլէ բէք կէրիտէ պուլընտուղընը սուրէթի ադիտէ տէրճ օլընան բարօրթօսընտա տահա աչգ պիր սուրէթէ պէյան էյլէմիշ տիր։

«Իչէ եարայապիլէճէք տէրէճէլերտէքի սէֆինէլերիմիզատէն պաղըլարը սահր հիւքիւմէթլերին զըրհլըլարընան տահա էյի տիր։ Ֆագաթ լաղըմ օլան միհիմմաթը հարպիյէտէն մահրում տըրլար։ Պունտան գաթի նազար, Գօլն սէֆինէսինին պէօյլիւք Թօրլարը եօգ տըր, Բէլֆոր իլէ Պէլֆէճ Դարլօ հէնուզ հաղրը տէյիլ տիրլեր»։ Ամիրալ Ջերվէրա բարօրթօսընտա, պու պապտէ տահա պաղը թաֆսիլաթ վերմէքտէն սոնրա, հեր իքի հիւքիւմէթին զըրհլը թօնէլաթօլարընը մուգայէտէ իտէրէք մէճմուրընը ճէմի 116,445 թօնէլաթօյա պալիզ օլան պիր գուվվէթ պահրիյէյէ 56,644 թօնէլաթօլըգ պիր գուվվէթլէ մուգապէլէ իտիլէմէյէճէկինի պէյան էյլէյօր։

Պատէհու տէյօր քի՝ «Իւմիւտ վէ ինթիզարընընը խիլաֆընտա օլարագ մահզա պիր ինայէթը մախսուսէի բապպանիյէ օլմագ իւզրէ զալէպէ իտէր իսէք, տիւչարը խասար օլան զըրհլըլարընընը Ամերիգա սուլարընտա նասըլ թամիր իտէճէյիզ... Հիչ չիւպհէ եօգ քի՝ պիր մուհարէպէի պահրիյէ էսասընտա աղ չօգ տիւչարը խասար օլուր իսէք՝ Հավանա լիմանընտան պաչգա իլթիճակեհրմըզ եօգ տըր։

«Պու լիմանտաքի թէրանէմիզին տէրէճէի միւքէմմէլիյէթի հագգընտա մալիւմաթըմ եօգ տըր։ Լաքին սահր թէրանէլերիմիզ իլէ մուգայէսէ իթմէք լազըմ կէլիր իսէ, օրատա տա հիչ պիր չէյիմիզ պուլընմատըընա հիւքմ իթմէք չարէսիզ տիր։ Բէք ալէա, Հավանա ադրգալարընա Ամերիգալար իլէ մուհարէպէ էյլէտիքտէն սոնրա, իչինտէ հիչ պիր չէյ պուլընմայան պէօյլէ պիր թէրսանէյէ սըզընը իսէքնէ՞ եարաճաղը. չիւպհէ եօգ քի՝ պունտան սոնրա հիչ պիր չէյ եարամայաճագ պիր հալտէ գալաճաղը։ Ամերիգալար իսէ՝ սէֆինէլերինի զայէթ կէնիշ օլան նէհիրլերինէ, տօգլարընա չէքերէք բարա գուվվէթի սայէսինտէ՝ իսթէտիքլերի կիպի թամիր էյլէյէճէքլէր տիր։»

Ամիրալ Ջերվէրայա պիլախէրէ գօմանանընգ թէքլիֆ իտիլտիկի զէման, «Նէ՞ եարայըրմ, վազիֆէմի իյֆայա մէճպուրըմ, ֆագաթ՝ պու պապտէքի ֆիքրիմի տէ սէրպէսթճէ սէօյլէմէկէ մէճպուրիյէթ վար տըր։ Էմրնամէմի վերինիզ կիտէյիմ. օլանճա զայրէթիմի կէօսթերէճէկիմ. պէօյլիւք պիր ֆէլաքէթի կէօրմէյէ հազրըրմ։» տէմիշ, վէ պու իֆատէլերիյլէ՝ պահրիյէ նէզարէթինի կուճէնտիրմիշ օլարընընան, Մարիտ տավէթ իտիմէքսիզին հարաքէթ էմրի վերիմիշ իտի։

Իչթէ Ջերվէրա՝ Սբանիատան եօլա չըգմազտան էվվէլ մուհարէպէնին նասըլ պիր նէթիյճէյէ միւնճէրը օլաճաղընը պու սուրէթտէ իխտիյար էյլէմիշ իտի քի, քէչֆիյաթը վագբասընն նէ տէրեճէլերէ գատար տօղրու օլարդը՝ արասը չօգ կէչմէտէն մէյտանա չըգտըղը մալիւմ տիր։

ՊԻՐ ՄՈՒՀԱՐԻԲԻ

ՆԷ՞ ԴՈՒՇԱՐԱ ՄԱԼ ՕԼՈՒՐ

Ճաբօնիա մալիյէ նազընը 1894 սէնէսինտէ՝ ճաբօնիա իլէ Չին արասընտա ժուգուտ կէլէն մուհարէպէ մասրաֆընը նէյր իթմիշ տիր։ Պէլճիգա կալէթալարընտան պիրինին՝ Թօքիօտա պուլընան մուխտիրի թարաֆընտան վէճրիլիզ, մէղքիւր կազէթայա տեղճ օլընան պու հիսապ նազարը իպրէթէ ալընմադա չայան տըր։

Չին վէ Ճաբօնիա մուհարէպէսինտէ ասքերի հարէքեաթ՝ 1895 ապրիլ նիհայէթինէ գատար տէվամ իթմէկի հալտէ, 1894 սէնէսի յունիսին պիրինտէն 1896 սէնէսի մարտընն 31ինէ գատար իտիլէն մէսաբիֆ՝ սահիլը հիսապ իտիլմիշ տիր։ 1894 յունիս 1էն 1895 ապրիլ սօնընագատար՝ ճաբօնիա՝ 5 ասքերի հէյէթիլ սէվգ էյլէմիշ տիր քի, պիրինճիսի՝ Դօրքատա պուլընան Չինլիլերին թարտընա մէճմուր օլուպ, ասաքիրը մէղքիւրէ՝ Գօրքատան Պալույա կէչէրէք, Մագատան սահիլինտէն չըմալա տօղրու պիր խաթր հարաքէթ ամրշ տըր։

Իքինճիսի՝ Պալունընն չարգընա սէվգ օլընարագ, Լիա-Օյը կէչտիքտէն սոնրա, Նիու-Չանկա հիճում իթմիշ տիր։ Իչինճիսի՝ Լիաօ-Թունկը զապթ, վէ Բօրթ-Արթիւր վէ Թա-Լիէն-Վանը իշղալ իթմիշ տիր։ Յէօրտունճիսի՝ Եօգարտաքի իքի ֆրգահ ասքերէյէյի Նիու-Չանկտա պիրլէշտիրմէկէ մէճմուր օլմուշ, վէ էն միհիմմի պուլընմըշ օլան պէչինճիսի՝ Վէյ-Հայ-Վէյին զապթընը թէէմին էյլէմիշ տիր քի՝ Լիաօ-Թունկտան Շան-Թունկա սէվգ օլընան ասքերին եէտը իշղալինէ կէչմիշ տիր։

Ճաբօնլարընը մէղքիւր մուհարէպէտէ կէսսքէտտիքլերի ֆաալիյէթլերի հագգըյլա իսպաթ իթմէք իչին՝ պունը տա նազարը տրգգաթա ալմալը տըր քի՝ գարա գուվվէթի պալէտտէքի մէղգըլարը իշղալ էյլէտիկի էանատէ՝ տէնիզ գուվվէթի տախի պօշ տուրմայարագ, տէնիզ գուվվէթի թարաֆրնտան իճրա իտիլէն ասքերի հարաքէթտա լայէկագթի մուավենէթ իտուպ, էրզագ եէթիտիրմիշ վէ Չին ֆիլօլարընա նէզարէթ իթմիշ, վէ Բօրթ-Արթիւրին զապթընա եարամ իթմիշ տիր։

Էլհասլ Ճաբօնիա՝ Սիմոնոզագի հատանամէսի մուճիպինճէ քէնթիսինէ պըրագրլան Ֆօրմոզ ատասընտա սուլհ ու սալահը թէէմին իթմէք իչիւն սարֆ իթտիկի մէպալիզի տախի մէսարիֆը հարպիյէ հիսապընա իտիալ էյլէմիշ տիր։

Պու հալտա՝ Ճաբօնիա մալիյէ նազընը Չին իլէ սուլհ ազտ իտիլտիկինէն էրէյիճէ պիր զէման էվվէլքի մէսարիֆի հիսապ էյլէմիշ տիր։

Ասքերի հարաքէթ իչիւն իտիլէն մասրաֆընը եէքիւնի 164,520,371 եէն (պիր եէն 2.50 ֆր. տըր), վէ եալընըզ պահրիյէ իչիւն 35,955,037 եէն օլուպ, մէճմուրը 200,475,408 եէն տիր։

Մէսարիֆը մէղքիւրէնին միւֆրէտտաթը պէրվէճէհը աթի տիր։

Ասքեր վէ միհիմմաթ սէվգիյաթը իչիւն	33,953,198
Էրզագ	24,875,127
Էլպիսէ	20,817,144
Հաֆթալըգ	15,393,744
Սիլահ վէ միհիմմաթ	11,213,766
Պէկիր	7,888,896
Խասթախանէ	1,445,722
Իսթիհքեամատ	5,623,177
Խաֆի խըտմէթլէր	369,724
Միտալիա վէ սարէբ	61,123
Պահրիյէճէ օլան մասրաֆ տախի պէր վէճհը աթի տիր.	ԵԷՆ
Սէֆինէլերը	12,825,423
Սիլահ վէ միհիմմաթ	10,079,727
Հաֆթալըգ	1,694,865
Էրզագ	1,179,302
Էլպիսէ	461,363
Թամիրաթ	806,127
Խասթախանէլէր	46,158
Խաֆի խըտմէթլէր	106,880
Էսիրլեր մասրաֆը	138

Պալէտտէքի բագգամարտան անլաշլըշընընա կէօրէ, Ճաբօնիա գարա վէ տէնիզ ասաքիրի՝ մուհարէպէ էսնասընտա 21 միլիոն եէնլիք միհիմմաթ, եանի մէղքիւր բագգամլար եէքիւնինին 100ատ 10ընը սարֆ էյլէմիշ օլտուղընտան, Ճաբօնլարընը՝ գուրշունլարընը բէք զիյատէ իսրաֆ էյլէմէտիքլերի անլաշըլըյօր։

Իչղոլ մէսարիֆը միթէֆէրրիգայա գարշըլըգ օլմագ իւզրէ, Ճաբօնիա հիւքիւմէթի. մէճմուրը 225,230,127 եէնէ պալիզ օլան աթիտէքի վարիտաթը պուլմուշ տըր։

Իհթիյաթ ագչէսինտէ ալընան	ԵԷՆ 23,439,086
Իհթիյաթի վերկիլէր	2,949,541
Տախիլի իսթիքրազլար	116,804,924
Զապթ օլընան արասի վարիտաթը	624,425
Ֆօրմոզ վէ Բէսգատոր ատալարը վարիտաթը	935,679
Միթէֆէրրիգա	1,519,305
Թազմինաթը հարպիյէտէն ալընան	78,937,127
Եէքիւն	225,230,127

Վարիտաթ իլէ մէսարֆի արասընտաքի ֆարգ 24,754,619 եէն օլուպ, ֆէվգէլատէ պիւաճէլէր իչիւն խազինէյէ իատէ սալընմըշ տըր։

Պալէտտէքի լիսթատա տէրճ օլընան 115 միլիոնլըգ տախիլի իսթիքրազլար՝ հիւքիւմէթ թարաֆրնտան 3 տէֆա չըգարըլմըշ տըր։

Ճաբօնիա մալիյէ նազընը՝ թանգիմ իթտիկի բարօրթօնրն նիհայէթինէտ Չին թազմինաթրնտան պահալա, հիւքիւմէթը միւշարէէյհանրն՝ Ֆօրմոզ ատասընը զայլ իթտիքտէն պաչգա՝ Ճաբօնիայա 300 միլիոն եէն թէէտիյսինէ մէճպուր օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։ Ճաբօնիանըն սարֆ իթտիկի 200 միլիոն եէն՝ պու 300 միլիոնտան թէնզիլ խարիտիկի թագտիրատ միւթէպագը 100 միլիոն եէն, եանի 250 միլիոն ֆր. գալը քի՝ Ճաբօնիանըն իճրա իթտիկի մուհարէպէտէ՝ անճագ պու գատար պիր չէյ գազանտընը անլաշըլըյօր։

Հէր իքի թարաֆըն ֆէտտա իթտիկի պինդերճէ ճանլար նազընը տիգգաթ ալընընը իսէ՝ գազանրլան պու բարա բէք ատի վէ բէք ազ պիր չէյ տիր. պունդնլա պէրապէր՝ մէպալազը մէղպուր անճագ զըրհլը վէ Թօր իչիթրասընա սարֆ իտիլերէք հիպա օլմըշտըր։

ԵՈՒՆԱՆ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Եունան գրալը Եօրկոս՝ Գօրէնհակա կիտէր իքէն Պէրլինտէն կէչէճէք տիր։ Միւշարէլէյհին՝ Բարիզտէ Ֆրանսա բէիսը ճիւմհուրընը տախի զիյարէթ իթմէսի մուհագագ տըր։

—Մէսա-լա գրուազէօրի կէչէն ճումա կիւնիւ Լիվրբուլա եէթիշմիշ տիր։ Նէհրը մէղքիւրաք պուլընան Եունան թէպասը՝ սէֆինէ զապթընընը չէրեֆինէ չէնլիքլեր իճրասընա հազրըլանմըշ տըր։

—Մ. Եէննասա՝ Բումանիատաքի Եունան գօնսօլօսխանէլերինի թէքթիշ էյլէտիքտէն սոնրա, Թիւրքիատաքի գօնսօլօսխանէլերինի տա թէքթիշ իտէճէք տիր։

—Օրտունրն թէնսիգի հագգընտա թանգիմ օլընան լայիհա մուճիպինճէ, բիյատէ ալայընա պիր մէմուր իլավէ իտիլմէքտէ տիր։ Խթիհքամ վէ թօրճը ալայարը պիր մղգատար արթըրըմըշ տըր։

—Կէօմրիւք մուամէլաթընրն խալհը իչիւն պիր Իթալեան մէմուր թային օլընմըշ տըր։

—Հուատա գուլէլերի բլանընը գարարդաշարմագ իւզրէ Արտայա զապրթանտան միւրեքքէպ պիր գօմիսիօն կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Պէլէտիյէ ինթիխապաթը՝ սեպտեմբեր 8տէ իճրա օլունաճագ տըր։

—Կէչէն սալը կիւնիւ էվզօն ասքերիյլէ գաչագճըլար արասընտա պիր չարբըշմա վուգու պուլուպ, գաչագճըլար՝ սիլահ վէ էշեալարընը պրագրպ գաչմըշլար տըր։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Մուէյյիշ գանալընը գազրմըշ օլան Ֆրանսայը մէշհուր միհէնտիս միւթէվէֆա Ֆէրտինանտ տը Լէսէպսին մէղքիւր գանալ կիւզէրկեահընտա տիքիլէն հէյբէլինին բէսմը քիւչասընտա հազրը պուլընմագ իւզրէ գանալ մէճիսը իտարէսի բէիսի բրէնս ա'Ամրնպէրկ եագընտա Դահիրէյէ կիտէճէք տիր։

—Պէյազ Նիլ իւզէրինտէ թէլէկրաֆ խաթթլարը թէմտիտ վէ թէէսիս օլունմըշ տըր։

—Ֆար ա'Ալէ+ասնդրէ կազէթասընտա օգունտրըզնա կէօրէ, Խրտիվ Ապպասբաշա հազրէթլերի՝ Թրէսթէյէ միւվաֆէքէ իթտիքտէն սոնրա Իսքէնտէրիյէտ գալմըշ օլան Ֆիվանրթիւրքի բէիսի սատատ. Մահմուտ Շիւքրի բաշա հազրէթլերինէ պիր թէյէկրաֆ չէքերէք, օրայա կէլմէսինի էմր իթմիշ օլտուղընտան, բաշի միշարէլէյհ պալֆր. օգոստ. 5ատ Իսքէնտէրիյէտէն եօլա չըգմըշ տըր։

—Իսքէնտէրիյէտ քէչֆ օլունտրը իատատա օլունան էլմաս մաէնլերի հագգընտա իճրատ թէտգիգատ իթմէք իւզրէ թատագատ իւլարզ (Էէոլոժէ) իլմինատ քէպը իխթիսաս իթմիշ օլան Մ. Հօմ նամ զաթ մէմուր իտիլմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ԵՎ ԲՕԼԻԹԻԳԼՕՅԷ

Ինկիլթէրանրն Տրվօնբօրթ ասաքիրի գօմանատանը ժէնէրալ Սըր Ֆ. Ու. Լ. Ֆօրսթիթ Ուալքէր՝ Իւմիտ Պունընտաքի Ինկիլիզ գուվվէթ ասքերիյէսինէ գօմանան նասգ իտիլմիշ օլմազլա, եագընտա եէնի մահալը մէմուրիյէթինէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մ. Կէրէն ալէյհինտէ թէվֆիֆ միւզաքքէրէսի չըգալտան պէրու, Բարիզին Շապրոլ սօգաղընտա Մ. Կէրէն իլէ բէֆիզլէրինին գաբանտըգալը Անթիսէմիթլէր հէյէթը իթթիհատիյէի մէրքէզը իտարէսի էթրաֆընտա մէմուրինը հիւքիւմէթլի մէվզուիյէթ թարաֆընտա թէտապիրը չէմիսէ իթթիխազ օլունմըշ տըր։ Մէզքիւր սօգագ՝ բօլիսլեր իլէ պէլէտիյէ գօմիսէրլէրինին թահթը մուհաֆազասընտա պուլընըպ, պունլար՝ մէղքիւր մէրքէզը իտարէխանէյէ հէր քիմ կիրիպ չըգարիսէ թահթը թէվգիֆէ ալմազա էմրլար տըր։ Պինէնէանէյէ, էվվէլքի սապահ մէղքիւր իտարէխանէտէն Մ. Կէրէնին 3 արգատաչը տիշարը չըգտրգալարընտա, անիսէ թէվգիֆ օլունմըշլար տըր։ Բօլիսլեր՝ մէրգումանընն իւզրինտէ Հաչէթ ուսուլինտէ բէվօվէրլեր պուլուպ զապթ ու միւսատէրլէ իթմիշլեր տիր։

Բարիզտէ պիր պէօյիւք հէյէճան հիւքմֆէրմա օլուպ, եեր եեր պաղը գավկա վէ արպէտալար վուգու պուլմըշ իսէ տէ, բօլիս անլէրի տէրհալ մէքս ու թէսքին իթմիշ տիր։

Ֆրանսըզ Վարանը հէյլէթը իթթիհատիյէսինին կազէթասը օլուպ, հիւքիւմէթը ճիւմհուրիյէ ալէյհինտէ զապրթանը ասքերիյէնին բէյլինին Թօրլայան «Լը Բընի Ֆրանս» նամ կազէթանըն՝ Սէն-Սիր մէքթէպը հարպիյէսինէ տուխուլինէ միւսատէ օլունտրզընտան, Բարլամէնթօ քիւչատա օլընտրզընտա մէպուսանտան Մ. Գլօվիս Հիլկ՝ հարպիյէ նազըրընա պու պապտէ իյրատը սիվալ իտէճէք տիր։

Ման չէհրինին տէմիրեօլ սթասիօնընտա բօլիս գօմիսէրինին թութրզընը սաին եաղտրզրմըզ մաքինիսթ՝ Տրէյֆիւսին ավօգաթը Մ. Լապօրինին վուրուլարը զէման պաչգա պիր եէրտէ պուլընտրզընը իսթամ իթտիկինտէն գէվէրիմիշ տիր։

Տիւնքի Տրէյֆիւս մուհաքէմէսինին պիտայէթինտէ Տրէյֆիւսին տիկէր ավօգաթը Մ. Տրմանժ՝ Մ. Լապօրինին էյիլէշմէսինէ էէկին մուհաքէմէնին թէէխիրինի Տրէյֆիւս նամընա թալէպ իթտիկինի թէէկրաֆ խապէր վերիյօր։ Օ հալտէ Մ. Լապօրիյի թէտամի իսէն ճէրրահլարը թախմինէտ կէօրէ, մուհաքէմէ կէէճէճէք բաղար երթէսի կիւնիւ պաչլանապիլիր իմիշ։

Բէթէրսպուրկըն Սվէտ կազէթասը՝ սուլհ գօնֆէրանսընտա Ֆրանսանըն պիրինճի մուրախասը Մ. Լէոն Պուրժուա թարաֆընտան Լա Հէյ մուխպիրինէ վագը օլան պէյանաթը նէյր իթմիշ օլմազլա, պէյանաթը մէղքիւրէյի պէրվէճէը աթի նագլ իտէրիզ.

«Նէ պէն, վէ նէ տէ սահր հիչ պիր Ֆրանսըզ տիբլօմաթը՝ հեր հանկը ֆրգայա մէնսուպ օլուրա օլսուն, Ֆրանսանըն Ռուսիա իլէ օլան իթթիֆագընը ֆէսխ իթմէկի, վէ եա հիչ օլմազսա զայրֆիլաթմաղը ճիտատ պիր սուրէթտէ խաթր ու խայալիմիզատէն պիլէ կէչիրէմէյիզ։

«Ֆրանսա-Ռուսիա մուգավէլէնա-

)(68)(

ՄԱՐԿԸՐԻԹԻՆ ԳԸՉԸ

ՄԻԹԷՐԱԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Պուրատա պիր գաչ կիւնտէն պէրու պիր խասթա գատըն վար իմիշ, էօյլէ՞ մի։

ՕԹէլճի.—Էվվէթ, էֆէնտիմ։

—Մատամ Պէրթէ՞ն...

—Էվվէթ, տէֆթէրիմտէ պու խմէ մուգայէտա տիր։

—Պէն Մատամտն Թէալիւդաթընտանը։ Տիւն էվինէ կէթմիշ իտիմ, պուրատա օլտուղընը խապէր ալտրմ, կէօրմէյէ կէլտիմ։

—Հէքիմին թէտավիսի սայէսինտէ, էյհալէթիւ հազիհի թէհլիքէյի սավուշտըրմըշ տըր։ Լաքին հէրիմիզ գօրգտրգ, հէքիմ տէ չաշըրմըշ իտի։

—Թէհլիքէյի սավուշտըրմըշ օլտուղընա էմ՞ն մի սին։

—Էվվէթ...Թապիի պիսպիսթիւն չիֆայաղ օլմասը պէրազ վագթա միւհթաճ տըր։

—Բէնտիսինի կէօրէգլիմ՞յիմ։

—Կամէյիմ, սօրայըմ...խմինիզի սէօյլէ՞միսինիզ։

—Էնիրթէսի Բասգալ Լանթիէ կէլմիշ, տէյին։

ՕԹէլճի՝ Բասգալը պէրասէրինճէ եօգտրը չըգարտը, վէ իւք գաթտա օտանընն պէրինին գաբուսընը եավաշճա վուրտու։

Խասթանըն եանընտա պուլընան օԹէլին պէսլէմէլէրինտէն վիգթուար գաբույը աչտը, վէ Մարկրիթէ միւքէվէճճիհէն օԹէլին սահիպի կէլմիշ օլտուղընը պէյան էթտի։

Մարկրիթ իչէրի կիրմէսինէ միւսաատէ էթտի։

42.

ՕԹէլճի՝ Բասգալ Լանթիէյի տիչարատա պրագրզ, խասթայա տօղրու եազլաչտը, տէտի քի.—Եալընըզ տէյիւիմ, Մատամ։

—Հէքի՞մ իլէ մի կէլտինիզ։

—Խայր, Մատամ, զաչգա պիր ժիսաֆիր կէլմիշ։

—Միսաֆի՞ր մի։

—Էվվէթ, Մատամ, Բարիզտէն մախսուսէն սիզի կէօրմէք իչիւն կէլմիշ։

—Ֆի՞մ տիր ճամաղ։

—ԷնիրԹէնիզ իմիշ, Մ. Բասգալ Լանթիէ։

Մարկրիթ պու իսմի իշիտէճէյինի հիչ ուսմատրզրնուան, տիւչարը հէյէճան օլուպ, քէնտիսինին Բօմիլիեիտ պուլունտրզընը Բասգալ նէրէտէն խապէր ալմըշ իտուկինի, վէ սրբրընա վագթի օլուպ օլմատրզընը վէ օլսա տախի նէ՞ լազըմ կէլէճէյինի պիր միւտատԹճիք սիւչիւնաիւքտէն սոնրա.—Պույուրսուն.—տէտի։

ՕԹէլճի իլէ պէսլէմէ օտաատան չոգրզ, Բասգալ Լանթիէ իչէրի կիրտի, վէ Մարկրիթին լեհճէսինտէ հուսուլէ կէլմիշ օլան թէպտիլաթը կէօրիւնճէ, թէճահիպտէ գալտը։

Պիչարէ գարը՝ Բասգալա էյինի վերտիքտէ, Բասգալ մէրգումէնին էյինի ԹուԹուպ.—Տիւն Բարիզտէ էվինիզէ կիթմիմ, պուրատա պուլունարզընըզը վէ խասթա օլտուղընըզը խապէր ալտրմ։ Պու խապէրտէն գէյատէսիյլէ Թէլալանտրմ վէ պիզզաթ կէօրմէք իւզրէ պուրայա կէլտիմ։

—Թէլէքքիւր իտէրիմ, ազիզիմ, պու հարէքէթինիզ հազգրմտա տէրքեար օլան մուհապպէթինիզէ տէլիլ տիր. պէնի սէվմիյինիզի զաթէն պիլիր իտիմ... կէլինիզ, եանրմա տօղրու օԹուրունուզ։

—Էլհամտիլլահ չիմտի էյիսինիզ։

—Էվվէթ, Թէհլիքէյի սավուշտըրտրմ։ Թէտավի իտէն հէքիմ տօղրուսը ատէքա պիր միճճէզ իչլէտտի։ Պու հէքիմ օլմասա իտի, պէն չիւպհէսիզ էօլէճէքտիմ։

—Նէ՞ օլտունուզ քի։

—Պաչրմա պիր խասթալըգ տրըզ օլտու։

—Պուրատա նէ՞ իչինիզ վար իտի։ Ամբզէթքեարլարընընդտան պունա տահր պիր իյզահաթ տալամատրմ։—տէտիքտէ, Բասգալը հիչ պիր չէյտէն խապէրտար օլմատրզընա Մարկրիթ դանատթ հասըլ իտէրէք մէճմուն օլտու։

—Օրտունրն թէնսիգի հագգընտա թանգիմ օլընան լայիհա մուճիպինճէ, բիյատէ ալայընա պիր մէմուր իլավէ իտիլմէքտէ տիր։ Խթիհքամ վէ թօրճը ալայարը պիր մղգատար արթըրըմըշ տըր։

—Կէօմրիւք մուամէլաթընրն խալհը իչիւն պիր Իթալեան մէմուր թային օլընմըշ տըր։

—Հուատա գուլէլերի բլանընը գարարդաշարմագ իւզրէ Արտայա զապրթանտան միւրեքքէպ պիր գօմիսիօն կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Պէլէտիյէ ինթիխապաթը՝ սեպտեմբեր 8տէ իճրա օլունաճագ տըր։

—Կէչէն սալը կիւնիւ էվզօն ասքերիյլէ գաչագճըլար արասընտա պիր չարբըշմա վուգու պուլուպ, գաչագճըլար՝ սիլահ վէ էշեալարընը պրագրպ գաչմըշլար տըր։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Մուէյյիշ գանալընը գազրմըշ օլան Ֆրանսայը մէշհուր միհէնտիս միւթէվէֆա Ֆէրտինանտ տը Լէսէպսին մէղքիւր գանալ կիւզէրկեահընտա տիքիլէն հէյբէլինին բէսմը քիւչասընտա հազրը պուլընմագ իւզրէ գանալ մէճիսը իտարէսի բրէնս ա'Ամրնպէրկ եագընտա Դահիրէյէ կիտէճէք տիր։

—Պէյազ Նիլ իւզէրինտէ թէլէկրաֆ խաթթլարը թէմտիտ վէ թէէսիս օլունմըշ տըր։

—Ֆար ա'Ալէ+ասնդրէ կազէթասընտա օգունտրզընա կէօրէ, Խրտիվ Ապպասբաշա հազրէթլերի՝ Թրէսթէյէ միւվաֆէքէ իթտիքտէ սոնրա Իսքէնտէրիյէտ գալմըշ օլան Ֆիվանրթիւրքի բէիսի սատատ. Մահմուտ Շիւքրի բաշա հազրէթլերինէ պիր թէյէկրաֆ չէքերէք, օրայա կէլմէսինի էմր իթմիշ օլտուղընտան, բաշի միշարէլէյհ պալֆր. օգոստ. 5ատ Իսքէնտէրիյէտէն եօլա չըգմըշ տըր։

—Իսքէնտէրիյէտ քէչֆ օլունտրը իատատա օլունան էլմաս մաէնլերի հագգընտա իճրատ թէտգիգատ իթմէք իւզրէ թատագատ իւլարզ (Էէոլոժէ) իլմինատ քէպը իխթիսաս իթմիշ օլան Մ. Հօմ նամ զաթ մէմուր իտիլմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ԵՎ ԲՕԼԻԹԻԳԼՕՅԷ

Ինկիլթէրանրն Տրվօնբօրթ ասաքիրի գօմանատանը ժէնէրալ Սըր Ֆ. Ու. Լ. Ֆօրսթիթ Ուալքէր՝ Իւմիտ Պունընտաքի Ինկիլիզ գուվվէթ ասքերիյէսինէ գօմանան նասգ իտիլմիշ օլմազլա, եագընտա եէնի մահալը մէմուրիյէթինէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մ. Կէրէն ալէյհինտէ թէվֆիֆ միւզաքքէրէսի չըգալտան պէրու, Բարիզին Շապրոլ սօգաղընտա Մ. Կէրէն իլէ բէֆիզլէրինին գաբանտըգալը Անթիսէմիթլէր հէյէթը իթթիհատիյէի մէրքէզը իտարէսի էթրաֆընտա մէմուրինը հիւքիւմէթլի մէվզուիյէթ թարաֆընտա թէտապիրը չէմիսէ իթթիխազ օլունմըշ տըր։ Մէզքիւր սօգագ՝ բօլիսլեր իլէ պէլէտիյէ գօմիսէրլէրինին թահթը մուհաֆազասընտա պուլընըպ, պունլար՝ մէղքիւր մէրքէզը իտարէխանէյէ հէր քիմ կիրիպ չըգարիսէ թահթը թէվգիֆէ ալմազա էմրլար տըր։ Պինէնէանէյէ, էվվէլքի սապահ մէղքիւր իտարէխանէտէն Մ. Կէրէնին 3 արգատաչը տիշարը չըգտրգալարընընա, անիսէ թէվգիֆ օլունմըշլար տըր։ Բօլիսլեր՝ մէրգումանընն իւզրինտէ Հաչէթ ուսուլինտէ բէվօվէրլեր պուլուպ զապթ ու միւսատէրլէ իթմիշլեր տիր։

Բարիզտէ պիր պէօյիւք հէյէճան հիւքմֆէրմա օլուպ, եեր եեր պաղը գավկա վէ արպէտալար վուգու պուլմըշ իսէ տէ, բօլիս անլէրի տէրհալ մէքս ու թէսքին իթմիշ տիր։

Ֆրանսըզ Վարանը հէյլէթը իթթիհատիյէսինին կազէթասը օլուպ, հիւքիւմէթը ճիւմհուրիյէ ալէյհինտէ զապրթանը ասքերիյէնին բէյլինին Թօրլայան «Լը Բընի Ֆրանս» նամ կազէթանըն՝ Սէն-Սիր մէքթէպը հարպիյէսինէ տուխուլինէ միւսատէ օլունտրզընտան, Բարլամէնթօ քիւչատա օլընտրզընտա մէպուսանտան Մ. Գլօվիս Հիլկ՝ հարպիյէ նազըրընա պու պապտէ իյրատը սիվալ իտէճէք տիր։

Ման չէհրինին տէմիրեօլ սթասիօնընտա բօլիս գօմիսէրինին թութրզընը սաին եաղտրզրմըզ մաքինիսթ՝ Տրէյֆիւսին ավօգաթը Մ. Լապօրինին վուրուլարը զէման պաչգա պիր եէրտէ պուլընտրզընը խապէր իթտիկինտէն գէվէրիմիշ տիր։

Տիւնքի Տրէյֆիւս մուհաքէմէսինին պիտայէթինտէ Տրէյֆիւսին տիկէր ավօգաթը Մ. Տրմանժ՝ Մ. Լապօրինին էյիլէշմէսինէ էէկին մուհաքէմէնին թէէխիրինի Տրէյֆիւս նամընա թալէպ իթտիկինի թէէկրաֆ խապէր վերիյօր։ Օ հալտէ Մ. Լապօրիյի թէտամի իսէն ճէրրահլարը թախմինէտ կէօրէ, մուհաքէմէ կէէճէճէք բաղար երթէսի կիւնիւ պաչլանապիլիր իմիշ։

Բէթէրսպուրկըն Սվէտ կազէթասը՝ սուլհ գօնֆէրանսընտա Ֆրանսանըն պիրինճի մուրախասը Մ. Լէոն Պուրժուա թարաֆընտան Լա Հէյ մուխպիրինէ վագը օլան պէյանաթը նէյր իթմիշ օլմազլա, պէյանաթը մէղքիւրէյի պէրվէճէը աթի նագլ իտէրիզ.

«Նէ պէն, վէ նէ տէ սահր հիչ պիր Ֆրանսըզ տիբլօմաթը՝ հեր հանկը ֆրգայա մէնսուպ օլուրա օլսուն, Ֆրանսանըն Ռուսիա իլէ օլան իթթիֆագընը ֆէսխ իթմէկի, վէ եա հիչ օլմազսա զայրֆիլաթմաղը ճիտատ պիր սուրէթտէ խաթր ու խայալիմիզատէն պիլէ կէչիրէմէյիզ։

«Ֆրանսա-Ռուսիա մուգավէլէնա-

42.

ՕԹէլճի՝ Բասգալ Լանթիէյի տիչարատա պրագրզ, խասթայա տօղրու եազլաչտը, տէտի քի.—Եալընըզ

մեսի՝ Եալընըզ տիբլիոմաթիզ պիր տեղեր մուհարբէր օլմայընչա, հաթա եարաբզելարընը գելտիգելարը. Ամ պիլէն իքի միլէթին ուզուն միատէթ տէվամ իտէճէք պիր թիթիգանմէսի տիր։ Գրանցեալ պէտ Թուլոն վուգուաթլարընտան պէտ հիւ պիր ֆրանսըզ գապինէթոս, վե նէ չիմտիքի գապինէթոս, վե նէ պունտան սոնրաքի վիզիրլէր պիր չօգ սէնէլէր քէնտի մէմլէքէթլերինէ ֆայտէլի վէ միլլէթին սորզուլարընա մութապզ պունտան սոնրա պիր հալ ու վազիյէթ պուլամադըգընը վէ պուլամայացակընը տիր։ Կէյա եէնի պիր բօլիթիկա մէսելէսինէ տաիր էլան սեպէպկիյէ Ինկիլիզ թէպպիյէթինէ կիրէրլեր։ 1885 սէնէսինտէ սերպէսթի (լիպէրալ) ֆրգասընան մէնսուպ հիւքիմէթ՝ մէզքիւր վէրկիլէրի 5 Ինկիլիզ լիրասընտան պիր լիրայա թէնզիլ իթմիշ տիր. լաքին մուհաֆազաքար (թօրի) ֆրգասը մագամը հիւքիմէթէ կէչինճէ, էսքի 5 լիրայը եէնիտէն իպգա իթմիշ օլմաղլա, պու մրգտար մէպլաղ՝ տիկէր մէսարիֆլէ պէրպէր 8 վէ հաթթա 10 լիրայա պալիղ օլուրյօր։ Թրանսվաալտա իսէ պու վերկի 2 Ինկիլիզ լիրասընտան զիյատ տէյիլ տիր։

«Պունտան մատտա իւիթլանտէր՝ բարա պիրիքթիրիպ պիր կիւն եինէ Էվրօբայա ավտէթ իթմէք իւմիտիլէ եալընըզ Թրանսվաալա կիթմիշ տիր. լաքին պուրաղրն իւիթլանտէրլէրի՝ էքսէրիյա Ինկիլթէրատա եէրլէշմիշ օլուպ, ավտէթ իթմէք նիյէթինտէ տէյիլլէր տիր։

«Վէրկի վէրտիկմիզ իշին պիզիմտէ մէսարիֆը բուհանիյէճէ հագգլարըմզը վար տը։ Էվլատլարըմզը Թալիմ ու Թէրպիյէսինէ կէլինտիքտէ, եալընըզ անլէրին Թէրպիյէի բուհանիյէսի մէսարիֆինի Թէսվիյէ իթմէկէ տէյիլ, ումմումի Ինկիլիզ մէքթէպլերի իշին տախի ազը պիր վերկի վերմէկէ, եանի սարլրէրինն չօճուգլարընն Թէրպիյէի բուհանիյէսի մէսարիֆինէ եարարմիթմէկէ մէճբուրը»։

Մանչէսթրը Կոնսերվատորն իլավէթէն պէյանընա կէօրէ, Նահուտլէր՝ Մանչէսթրտա հոկտ. այընտա պիր միթինկ ճեմիյէթի ագտ իտէճէճլէր, վէ Թալէպլերինի հիւքիմէթէ արզ էյլեյէճէճլեր տիր։ Ինկիլթէրա հիւքիմէթինին՝ Թրանսվաալտաքի իւիթլանտէրլերի գընսարը մալիմ օլարընտան, Մանչէսթրտաքի եահուտիլէր՝ հիւքիմէթը միշարէյլյհանը Ինկիլթէրատաքի իւիթլանտէրլերին միւսթէտիյաթընը անլամամազլը իթմէյէճէկլինի մէմուլ իտիյօրլար իմիշ։

Բուս կազէթաները, վէ եղճիմլէ Բէթերսպուրկըն Նովոյէ Վրէմյա կազէթասը՝ Սրպիանընը պաշ գօմանտանը սապգդ գրաֆ Միլան ալեյհինտէ վէ անըն Սրպիատա պուլունընը ալեյհինտէ չէտտա մուախէզաթտա պուլունընյօրլար։

Մէզքիւր կազէթա տէյօր քի, «Պաշ գօմանտանը մէմուրիյէթինտէն չէգարբդ մէմլէքէթտէն տէ չէգրդ կէթմէսինէ գարար վերէրէք, կէրէք Սրբդ միլի նօգթաի նազարընտան վէ կէրէք պէյնեատիվլէ նօգթաի նազարընտան թէհլիքէլի օլան չու հալը հազրբա պիր նիհայէթ վերմէք էլզեմ տիր. գրալ Ալէքսանտր իլէ միւշավիրլերինին վազիյֆէսի պու տրը, եօգսա մէմլէքէթտէն չէքիլիպ կիթմէյէ սէօզ վերէրէք մէմլէքէթ խարիճինտէ Զարը 2 միլեօն ռուպլիւիք հէյպսիյլէ եաշամաղա թէհհիւտ խէն պիր առամընա ալէթի սայլըճագլար տրը։»

Սթրազպուրկտան եազըլըրընա կէօրէ. չէհրը մէզքիւրտէ պու սրբատա հէման հիչ ասքեր գալմամըշ տրը, զիրա ալայլարընն էքսէրիսի մանօվրալար իշին օրատան հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Պիլաքիս կէրէք չէհրատ վէ կէրէք հէվալիսինտէ կէլէճէք օեպտ. կտ իմբրաթօր հուզուրընտա իբրա օլունաճագ ըսմը կէչիտ իշին քէմալը կէրմի իլէ հազըրլըգլար կէօրիլիյօր։ Մէզքիւր ըսմը կէչիտ 30 պինէն զիյատ ասքեր իշիրաք իտէճէք տիր։ Իմբրաթօր Իքինճի Թիյագլա մէզպուրէնին էլինի սրգմըշ տրը։

Թրանսվաալտա իւիթլանտէրլերին հէյլեճանը՝ Ինկիլթէրատա վէ պաշլըճա միթէատտիտ եահուտի պուլունան Մանչէսթրտա էճենէպիլերին հալ ու վազիյէթինէ տէ ասէնտաշ օլմուշ տրը։

Շեհրը մէզքիւրտէ նուֆուզլը պիր եահուտի՝ Մանչէսթրը կոնսրվատն կազէթասընընն պիր մուխպիրինէ պէրվէճէհը աթի պէյանը միւթալէա իթմիշ տիր։

«Մանչէսթրտա 35000 էճենէպի վար տը։ Անլէրտէն բէք ազլարը՝ Թալէպ օլընան ազը վերկիլէր սէպէկիյլէ Ինկիլիզ Թէպպիյէթինէ կիրէրլեր։ 1885 սէնէսինտէ սերպէսթի (լիպէրալ) ֆրգասընան մէնսուպ հիւքիմէթ՝ մէզքիւր վէրկիլէրի 5 Ինկիլիզ լիրասընտան պիր լիրայա թէնզիլ իթմիշ տիր. լաքին մուհաֆազաքար (թօրի) ֆրգասը մագամը հիւքիմէթէ կէչինճէ, էսքի 5 լիրայը եէնիտէն իպգա իթմիշ օլմաղլա, պու մրգտար մէպլաղ՝ տիկէր մէսարիֆլէ պէրպէր 8 վէ հաթթա 10 լիրայա պալիղ օլուրյօր։ Թրանսվաալտա իսէ պու վերկի 2 Ինկիլիզ լիրասընտան զիյատ տէյիլ տիր։

«Պունտան մատտա իւիթլանտէր՝ բարա պիրիքթիրիպ պիր կիւն եինէ Էվրօբայա ավտէթ իթմէք իւմիտիլէ եալընըզ Թրանսվաալա կիթմիշ տիր. լաքին պուրաղրն իւիթլանտէրլերի՝ էքսէրիյա Ինկիլթէրատա եէրլէշմիշ օլուպ, ավտէթ իթմէք նիյէթինտէ տէյիլլէր տիր։

«Վէրկի վէրտիկմիզ իշին պիզիմտէ մէսարիֆը բուհանիյէճէ հագգլարըմզը վար տը։ Էվլատլարըմզը Թալիմ ու Թէրպիյէսինէ կէլինտիքտէ, եալընըզ անլէրին Թէրպիյէի բուհանիյէսի մէսարիֆինի Թէսվիյէ իթմէկէ մէճբուր

ՄԻԻԹԱԼԷԱՅԱ ՇԱՅԱՆ
ՊԻՐ ԹԷՏԱՎԻ

1897 փետր. 19 Թարիխինէ Բարիզ էճզամըլարընտան պիրիսի՝ պիր խասթա թարաֆընտան աթիսէքի մէքթու